

Mannerheim díszdoktorrá avatása

Hóman Bálint kultuszminiszter az egyetem emlékérmének átvétele után nagy beszédet mondott a nemzetiségi kérdésről

Varga József miniszter: Szeged gazdasági megsegítése utban van
Kiírják a tervpályázatot a szegedi központi egyetem felépítésére

(A Délmagyarország munkatársától) Országgraszoló ünnepségek színhelye volt hétfőn délelőtt a szegedi Horthy Miklós-tudományegyetem. Az egyetem tanácsa fényes, ünneplő külsőségek között nyújtotta át a díszdoktori diplomát első díszdoktorának: báró Mannerheim Gusztáv Károly finn tábornagnak, illetve a finn államfő képviselőjében megjelent Wuorimaa Arne budapesti finn követnek. A díszdoktori avatást követő ünnepségen pedig az egyetem által alapított Horthy Miklós-emlékérmet nyújtottak át dr. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszternek, Varga József kereskedelem és iparügyi miniszternek, valamint dr. Szily Kálmán kultuszállamtitkárnak. A nagyszabású ünnepségekről az alábbiakban számolunk be:

A Horthy Miklós-tudományegyetem központi épülete ünnepi díszbe öltözött ezen a napon. Szombat óta készült a bejárat és az egyetemi feljárók feldíszítése. A nemzetvédelmi minisztérium kiküldöttjeként érkezett Szegedre Légrády Sándor iparművész, aki az ünnepség színhelyének díszítését tervezte s akinek irányítása mellett öltözött díszbe a központi egyetem épülete. Hatalmas lobogók és impozáns dekorációk hirdették a magyar testvéri kéznyújtás jelentőségét, amely ezen a napon a tudomány megbecsülésén keresztül a finn testvérmemzet felé irányult. A bejárat felett ott ragyogott a fehér mezőben büszkén csillogó kék kereszt, a finn testvérmemzet lobogója s a magyar nemzeti színek mellett a lépcsőfeljáratok is mindenütt a kékkeresztes finn lobogó díszítették. Szőnyegek és délszaki növények pompája tette teljessé annak a fogadtatásnak külsőségeit, amellyel a szegedi egyetem a hős Mannerheim tábornagy képviselőjét és a magyar kultúrát három jeles egyéniségét megtisztelte.

Az ünnepséget a magyar rádió, valamint a finn rádió is közvetítette. Először az egyetemen hat mikrofont szereltek fel: négyet az ünnepség színhelyéül szolgáló aulában, kettőt pedig a rádió-riporterek számára. A budapesti rádió népszerű riporterét: dr. Budinszky Sándort küldte ki, a finn rádiót pedig Szabóné Aino Hakulinen finn festőmű-

vész, a szegedi egyetem finn-lett kollégium igazgatója, dr. Imre Sándor műegyetemi rektor és dr. Kállay Kálmán a debreceni egyetem rektorára képviselte. A Pázmány Péter-egyetem nem képviseltette magát. A diplomáciai képviselőket a következők látták el: Horn Walter ezredes, finn katonai attasé, Kampf Erich német konzul, Degregorio Ottó német olasz konzul. A honvédelmi minisztert vitte Feketealmi-Czeydner Ferenc altábornagy, a külügyminisztert pedig Bede István követségei tanácsos képviselte.

Diszbeöltözött ünneplő közönség

töltötte meg a központi egyetem auláját már fél 11 óra tájban. A meghívott közönség első soraiban ott láttuk a városi egyházi, katonai és polgári társadalmának vezetőit. Megjelent az ünnepségen moóri Glattfelder Gyula megyéspüspök, Raskó Sándor nagyrépost kíséretében, vitte Feketealmi-Czeydner Ferenc altábornagy, hadtestparancsnok, gróf Stomm Marcell dandárparancsnok, Tukats Sándor Szeged város főispánja és Pálty József polgármester, Reök Andor szabadkai, Simkó Elemér hódmezővásárhelyi, Fejér Miklós főispán, vitte Endrey Béla hódmezővásárhelyi polgármester, Falkay Gyula táblai elnök, vitte Gárdonyi Gyula járásbíró, Balogh Ányos tanterületi főigazgató, Borbély István S. J. házfőnök, Schilling Gábor tanárképző főiskolai igazgató, Buocz Béla rendőrfőkapitányhelyettes, Ambrozy György a Mária Terézia-rend lovagja, Széchenyi István kormánybiztos, Peták Nándor országgyűlési képviselő, Sztójka Miklós pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató, Szilbereky Béla MÁV helyettes üzemigazgató, Végh Károly postafőigazgató és mások Szeged társadalmának vezetői közül. Az ünnepi ülésen megjelent az egyetem tanári kara teljes számban. A társegyetemeket dr. Varga Damján a pécsi egyetem rektora, dr. Zolnai Béla, a kolozsvári egyetem prorektora, dr. Zolyomi Bálint a budapesti Eötvös-

kollégium igazgatója, dr. Imre Sándor műegyetemi rektor és dr. Kállay Kálmán a debreceni egyetem rektorára képviselte. A Pázmány Péter-egyetem nem képviseltette magát. A diplomáciai képviselőket a következők látták el: Horn Walter ezredes, finn katonai attasé, Kampf Erich német konzul, Degregorio Ottó német olasz konzul. A honvédelmi minisztert vitte Feketealmi-Czeydner Ferenc altábornagy, a külügyminisztert pedig Bede István követségei tanácsos képviselte.

A központi egyetem épülete előtt díszruhás, lovas rendőrség zárta el az utcát. Az egyetem feljárója elé felvonult a honvédség díszszázada, valamint a honvédség gyalogezred zenekara. Pontosan 11 órakor érkeztek meg az ünnepség középpontjában álló előkelőségek: dr. Hóman Bálint kultuszminiszter, dr. Szily Kálmán államtitkár és Palkovits Pál miniszteri osztálytanácsos kíséretében; Varga József kereskedelem és iparügyi miniszter Flórián-Szabó László és Királdi Akos kereskedelem és ipari miniszteri tanácsosok kíséretében. A honvédség gyalogezred zenekara Fricsay Ferenc karnagy vezényletével rázendített a finn nemzeti himnuszra, amelynek hangjai mellett szállt ki gépkocsijából Mannerheim tábornagy, finn államfő képviselője: Wuorimaa Arne finn követ és meghatalmazott miniszter. A finn követet, valamint a magyar államférfiakat az egyetem tanácsa: dr. Kogutowicz Károly rektorral élén fogadta és felkísérte az impozáns, ünnepi díszben pompázó aulába, ahol kezdetét vette az ünnepség.

Mannerheim Gusztáv Károly az egyetem első díszdoktora

Az egyetemi énekhar és a MÁV „Hazánk”-dalkör énekkara Kertész Lajos egyetemi énekkarot vezényletével elénekelték a finn himnusz, amelyet az ünneplő közönség állva, meghatóttan hallgatott végig. A finn nemzeti imádság elhangzása után az egyetemi tanács, a tanári kar, valamint a megjelent előkelőségek elfoglalták helyüket az egyetem jelvényeivel feldíszített emelvényen.

Az egyetemi tanácstól jobbra a finn államfő képviselője, balra pedig a magyar kormányférfiak foglaltak helyet.

Dr. Kogutowicz Károly rektor

magnificus nyitotta meg a díszdoktori avatás ünnepségét. Üdvözölte a magas vendégeket, az ünneplő közönséget, az egyetem tanári karát, valamint a társegyetemek képviselőit megjelent rektorokat és professzorokat. Majd felszólította a bölcsészeti dekánt: dr. Halasy Nagy József professzort, hogy terjessze elő Mannerheim Gusztáv Károly tábornagy díszdoktorrá avatásának indítványát. Dr. Halasy Nagy József dékán az alábbiakban terjesztette elő indítványát:

— Tekintetes Egyetemi Tanács!

— A bölcsészeti, nyelv- és történeti tudományi kar 1942. évi február 26-án tartott VI. rendes üléséhez a kar valamennyi tagja által aláírt következő indítvány érkezett:

„Tekintetes Kar!

Alulírottak mely tisztelettel javasoljuk a tekintetes karnak, válassza meg a Horthy Miklós-tudományegyetem első díszdoktorává báró Mannerheim Gusztáv tábornagy ur önagyméltóságát, a finn hadsereg hős fővezérét.

Mannerheim tábornagy 1867-ben született, 1882-ben felvételt a finn kadettiskolába; s már fiatal lovassági tiszt korában feltűnt kiváló képességeivel. Az orosz-japán háborúban (1904—1905) kitüntetésen magat, soron kívül elérte az ezredesi rangot és mint a vezérkari testület tagja, 1906—1908-ban különleges megbízatást kapott. Ennek során az oroszországi Turkesztánt a kínai határig tudományos kutatás tárgyává tette. Addig ismeretlen területeket térképezett és az ázsiai régészeti, néprajzi és nyelvi kutatások gazdag anyagát, nagymennyiségű régészeti tárgyat és kéziratot gyűjtött össze, mely kutatásairól terjedelmes publikációkban beszámolt. 1917-ben, az orosz forradalom kitörésekor egy lovasdivízió parancsnokaként vált meg a cári hadseregtől és visszatért Finnországba.

Ettől a pillanattól fogva életét a finn nemzet megmentésének szentelte. 1918 beköszöntével Finnország súlyos helyzetben volt. A Szovjetunió formájában elismerte az ország függetlenségét, de nem volt hajlandó az orosz csapatokat kivonni. Ugyanakkor a bolsevik agitáció forradalmat robbantott ki Svinhufvud alkotmányos kormányja ellen. Ekkor báró Mannerheim a semmiből teremtetten meg a finn paraszthadsereget, azt mintaszerűen felszerelte és rövidesen a szabadságharc védekezéséből támadásba mehetett át. Ennek volt köszönhető, hogy a szabadságharc tamperei győzelmével kitartott addig az időpontig, amíg Goltz tábornok német felmentő serege megérkezett és az oroszok véglegesen kiűzhetők voltak.

Finnország első kormányzója

Mannerheim itt hadvezéri képességeinek legjobb bizonyítékát szolgáltatatta és így lett Finnország első kormányzója.

Ebben a minőségében kivételes államférfi tevékenységének adta számos bizonyosságát. A finn nép ekkor még két pártra szakadt. A legnagyobb nehézségeket a forradalmasított tömegek megfékezése szolgáltatta. Mannerheim mint a szabadságharc győztese vezére félrevonult a politikától, minden idejét a finn nép egységesítésének, a szociális gondozásnak, az ifjú generáció nevelésének szánta. Ezt el is érte, úgyhogy 1939 őszén, amikor az ő vezetése alatt egységesen vívta meg a finn nép a világtörténelemben páratlanul álló szabadságharcát.

A finn testvérmemzet kiváló államférfia, a hős katonája. Belső- és külső tudományos kutatója és kiváló tulajdonságaival bármely nagy nemzet legnagyobbjai között szerepelhetne. Abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a magyar megújulás vezérének patronátusa alatt megindult szegedi tudományegyetem önmagát tiszteli meg azzal, ha a legnagyobb finnt nevezheti első díszdoktorának.

— Javaslatunkat a tekintetes kar szíves jóindulatába ajánlva, kérjük

Széchenyi Mozi Ma premier!

A' velencei filmverseny első díjat nyert remekmű!

Pillangó kisasszony szerelme

az olasz filmgyártás büszkesége! A művészet szépségének és a való élet komorságának mesterei egybefonása e film, amely PUCINI örökös zenéjével illusztrálja egy művészlelek csöndes tragédiáját.

Főszereplő: MARIA CEBOTARI
5, 7, 9 órákor.

Bevárosi Mozi

Keddől csütörtökig 5, 7, 9

MOSZKVA — SHANGHAI

Dráma az orosz—kínai határon.
A főszerepekben:

POLA NEGRI, GUSTAV DIESEL
A film keretében működik az eredei

DONI KOZAK KÓRUS

SERGE JAROFF vezényletével.
HIRADÓ

Korzóban

Ma premier!

Francia film!

Szakadék felett

MICHEL SIMON, GABY SYLVIA,
FRANCOISE ROSAY főszerepl.